

Lausuntopyyntö koskien luonnosta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto pyytää lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta, joka koskee erityisesti kansainvälistä suojelua koskevia hakemusmenettelyjä.

Esityksessä ehdotetaan, ettei turvapaikkapuhuttelupöytäkirjaa enää tarkastettaisi turvapaikkapuhuttelussa, ellei sitä pidetä tarkoituksenmukaisena. Esityksessä ehdotetaan myös kansainvälistä suojelua saaville myönnettäviin matkustusasiakirjoihin käyttörajoituksia suhteessa lähtömaahan.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että kansainvälistä suojelua koskeviin päätöksiin liittyvien karkottamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että ne olisivat yhdenmukaiset vastaavien käännyttämispäätösten täytäntöönpanoa koskevien säännösten kanssa. Ulkomaalaislakiin ehdotetaan sisällytettäväksi joitakin Euroopan parlamentin ja neuvoston menettely- ja määritelmädirektiivien sallimia tiukennuksia.

Tausta

Ehdotukset perustuvat pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman maahanmuuttopoliittisiin kirjauksiin. Tavoitteena on tehostaa kansainvälistä suojelua koskevia hakemusprosesseja sekä kehittämällä viranomaisten toimintaa että yksinkertaistamalla hakemusmenettelyjä.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotettujen muutosten tavoitteena on siirtää kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyn painopiste selvemmin turvapaikkapuhutteluun muun muassa muuttamalla turvapaikkapuhuttelupöytäkirjan läpikäynnin tapaa. Toisaalta esityksessä olevien ehdotusten tarkoitus on ehkäistä turvapaikkaprosessin väärinkäyttöä ja suoraviivaistaa tiettyjä hakemusprosesseja, millä pyritään tehokkuuden lisäksi säästöihin.

Tavoitteena on myös tehostaa hakemuskäsittelyä sekä maasta poistamista sellaisissa kansainvälisen suojelun hakemiseen liittyvissä tilanteissa, joissa henkilölle tehdään karkottamispäätös. Samalla pyritään selkeyttämään maastapoistamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevan sääntelyn rakennetta. Lisäksi tavoitteena on selkeyttää kansainvälistä suojelua saaneiden alkuperämaahansa matkustamisen vaikutusta suojeluaseman lakkauttamiseen.

Vastausohjeet

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausunnon.

VAHVA-asianhallintajärjestelmää käyttäviä ministeriöitä pyydetään kuitenkin viemään lausuntonsa suoraan kyseiselle asialle VAHVA:ssa sekä toimittamaan lausunto tiedoksi osoitteeseen maahanmuutto-osasto.sm@gov.fi.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kaikki palvelussa annetut lausunnot ovat julkisia. Lausunnoista laadittava yhteenveto julkaistaan valtioneuvoston hankeikkunassa (SM:057:00/2023).

Lausuntoaika

Lausuntoaika päättyy 7.1.2025.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat erityisasiantuntija Eeva-Maija Leivo (eeva-maija.leivo@gov.fi p. 0295 488 316) ja täytäntöönpanopykäläkokonaisuuden osalta lainsäädäntöneuvos Jutta Gras (jutta.gras@gov.fi p. 0295 488 650)

Liite	Luonnos hallituksen esitykseksi
Jakelu	Oikeusministeriö Valtiovarainministeriö Ulkoministeriö Työ- ja elinkeinoministeriö Valtioneuvoston oikeuskansleri Eduskunnan oikeusasiamies Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri Länsi- ja Sisä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri Lapsiasiavaltuutettu Yhdenvertaisuusvaltuutettu Maahanmuuttovirasto Poliisihallitus Keskusrikospoliisi Suojelupoliisi Rajavartiolaitos Tuomioistuinvirasto

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausuntopyyntö
25.11.2024

VAHVA asianumero:
VN/28833/2023

Amnesty International Suomen osasto ry
Pakolaisneuvonta ry
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Pakolaisapu
UNHCR, Tukholman toimisto

Tiedoksi

Ministeri Rantanen
Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Salminen
Erityisavustaja Paaso
SM HKO/HEO
SM/Viestintäyksikkö
SM/MMO esittelijät